

Vluchtelingengezinnen na erkenning.

Barrières en trajecten naar inclusie

27 november 2025

Dr. Mieke Groeninck

Dirk Geldof, K-

Mieke Groeninck, Patrick M
Claire Wiewauters, Kaat Van Acker
Ka

Veerkracht in beweging

Dynamieken van vluchtelingen

Gezinnen na migratie

Dirk Geldof, Kaat Van Acker,
Gianni Loosveldt en Kathleen Emmerly (red.)

Hulpverlening en gezinsbeleid
in een superdiverse samenleving

27 June - 8 July 2022

Refugee children

GEZINSHERENIGING ONDER DRUK

TRANSNATIONAAL SOCIAAL WERK

MASCAL DEBRUYNE

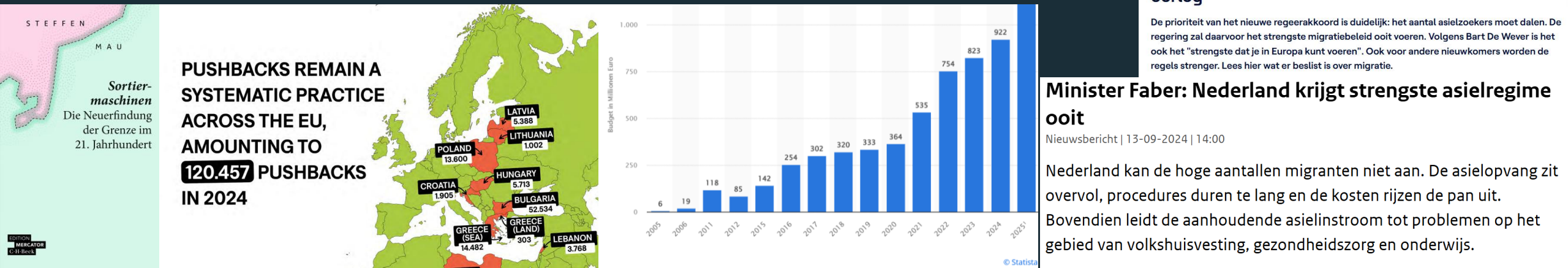
WORTELN in nieuwe aarde

VERTELKAARTEN over VERTREKKEN en AANKOMEN

VERANDERENDE CONTEXT

- ‘Rebordering’ na het “Wir schaffen das” in 2015
- Start van ‘restrictive turn’ in migratiebeleid: anti-migratiediscours wordt beleidsdiscours, ook bij centrum(linkse) partijen
- Heroprichting van fysieke (buiten)grenzen (EU Frontex)
- Verstrenging migratie- en asielbeleid

VERANDERENDE CONTEXT

- Solidariteit, rechtsstaat en welvaartsstaat onder druk

Rechterlijke macht bezorgd over uitspraken minister Van Bossuyt (N-VA): "Ondermijnt fundamente van rechtsstaat en scheiding der machten"

De rechterlijke macht heeft in een gezamenlijk statement zijn bezorgdheden geuit over recente uitspraken van minister van Asiel en Migratie, Anneleen Van Bossuyt (N-VA). In een interview met L'Echo stelt de minister dat ze weigert dwangsommen te betalen die zijn opgelegd aan de overheid voor het niet opvangen van asielzoekers. "Dat is zorgwekkend en het ondermijnt fundamente van onze rechtsstaat en in het bijzonder de scheiding der machten", staat in de brief.

Stef Van Chaze

🕒 wo 01 okt. 18u03

🕒 update: wo 01 okt. 18u33

Het gezamenlijk statement van het Hof van Cassatie, het College van procureurs-generaal en het College van de hoven en rechtbanken, richt zich specifiek op uitspraken van Van Bossuyt in een [interview met de Franstalige krant L'Echo](#) van 27 september.

Minister Van Bossuyt strafrechtelijk aangeklaagd door gezinnen die op straat slapen

Vier gezinnen die op straat slapen, klagen minister van Asiel en Migratie Anneleen Van Bossuyt aan. Het gebeurt zeer zelden dat een minister strafrechtelijk wordt aangeklaagd. "Als ze vindt dat ze boven de wet staat, laat ze ons geen keuze."

Karliens Beckers

2 oktober 2025 om 22:02

🔊 Luisteren

🔗 Delen

Een kind zou nooit op straat mogen slapen. Toch is een op de vier mensen die Samusocial opvangt een kind.

17/11/2025

Elke nacht slapen zo'n 500 personen in gezinsverband in een bed van Samusocial. Baby's, soms nog maar pas uit het ziekenhuis. Jonge kinderen. Tieners. Het is een realiteit die nog te weinig bekend is en die we vandaag onder de aandacht willen brengen.

RAPPORTEN

DASHBOARD NIET-OPVANGBELEID: 3.000 MENSEN PER MAAND ZONDER OPVANG

Ondanks meer dan 10.000 juridische veroordelingen wegens de opvangcrisis kondigt de federale regering nieuwe besparingen aan op opvangplaatsen voor asielzoekers. Dat blijkt uit de ...

RAPPORTEN

RAPPORT OPVANGCRISIS OKTOBER 2025

Dit vijfde rapport (jan-jun 2025) van AZG, Dokters van de Wereld, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, CIRÉ, BelRefugees, Caritas International en de Humanitarian Hub toont hoe nieuwe ...

VERANDERENDE CONTEXT

HET VLAANDEREN VAN DIEPENDAELE I

Hoe chauvinistisch is het Vlaams regeerakkoord?

SILKE GOUBIN - Postdoctoraal onderzoeker, HIVA - Onderzoekscentrum voor de Arbeid en Samenleving, KU Leuven

[Samenleving & Politiek, Jaargang 31, 2024, nr. 9 \(november\), pagina 60 tot 64](#)

Welvaartschauvinisme maakt een gestage opmars in Europa. Ook het Vlaams regeerakkoord is hier een voorbeeld van: taalvaardigheid wordt ingezet als poortwachter van publieke diensten.

GIANNA MARIA EICK

WELFARE CHAUVINISM IN EUROPE

How Education, Economy and Culture Shape Public Attitudes

EE
Elgar

- **Welvaartschauvinisme:**
- Sociale zekerheid zoveel als mogelijk beperken tot ‘eigen volk’ – met focus op ‘zij die het verdienen’
- In Vlaanderen: afhankelijk van taalvaardigheid – zonder aandacht voor randvoorwaarden
- Bv: Lokale binding in sociale huisvesting sluit nieuwkomers vaak de facto uit
- Bv: Ouders dreigen schoolbonus kinderen te verliezen als ze geen Nederlandse lessen volgen
- Bv: Aankondiging leefloon vluchtelingen afhankelijk van ‘moeite voor integratie’
- Bv: Aankondiging verminderd leefloon voor subs beschermden, in plaats daarvan ‘integratiebonussen’

VERANDERENDE CONTEXT

FIRST THEY CAME FOR THE JEWS

First they came for the Jews
and I did not speak out –
because I was not a Jew.
Then they came for the communists
and I did not speak out –
because I was not a communist.
Then they came for the trade unionists
and I did not speak out –
because I was not a trade unionist.
Then they came for me –
and there was no one left
to speak out for me.

Pastor Niemöller
(14 January 1892 – 6 March 1984)

+ Duizenden langdurig werklozen dreigen ook maanden zonder leefloon te zitten: “OCMW’s kunnen toevloed mogelijk niet aan”

Werner Rommers
Algemeen reporter

10 september 2025 om 03:00

NIEUWS

Begroting: “Dit akkoord geeft ons meer reden om te staken”

Maandag 24 november 2025 - 16:24 · [Marc Vandepitte](#)

Netwerk tegen Armoede

14 november om 12:32 · 🌐

Even nuanceren: Eerder onderzoek bij leefloontrekkenden wees op zo'n 4 tot 5 procent onterechte toekenning. 💡

⚠️ Zelfs dan gaat het niet altijd om doelbewuste fraude. Een van de meest voorkomende redenen voor zo'n terugvordering is domiciliefraude.

👉 “Maar even vaak gaat het ook om verhuisbewegingen die simpelweg te laat worden doorgegeven. Daar speelt dus niet altijd kwaad opzet”, zegt socioloog en armoede-expert Wim Van Lancker ([KU Leuven](#)).

👉 Van Lancker: “Sociale fraude bestaat. Maar we weten uit onderzoek dat het onderbenutten van sociale voordelen veel couranter is dan misbruik. Deze reportage zoekt actief mensen die misbruik maken van het systeem. Maar je kunt daar niet uit concluderen dat dit wijdverspreid is.”

Een goeie 40% van de mensen die recht hebben op een leefloon, neemt het leefloon niet op omwille van schaamte en allerlei drempels.

[#werkloosheid](#)
[#rechttopinkomen](#)
[#rechttopwerk](#)
[#werkbaarwerk](#)
[#rechttopmenswaardigbestaan](#)
[De Morgen](#)

REFUFAM

- Beleidsanalyse
- Gesprekken met 98 vluchtelingengezinnen en 99 praktijkwerkers
- Participatieve observatie als buddy
- Suburbane regio's
- Effect van beleid op vluchtelingengezinnen
- Trajecten naar toegang tot wonen, werk, onderwijs, welzijn en sociale relaties

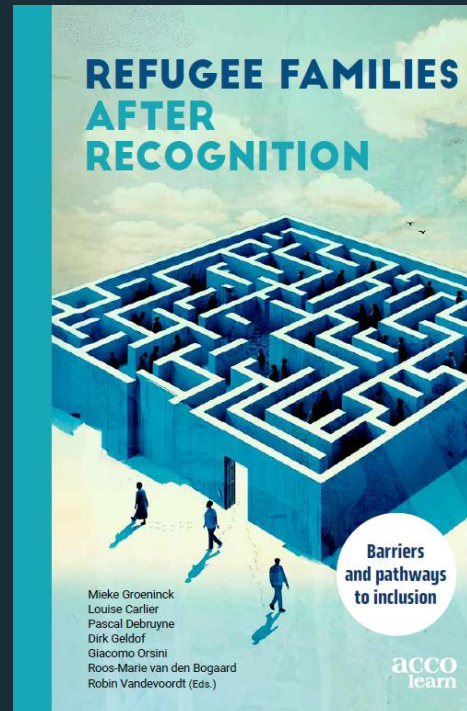
In these policy briefs we describe the effects of government policies on the integration trajectories of refugee families and other newcomers, and we highlight numerous innovative practices that are already addressing these gaps in policy and support. Drawing on both original and existing scholarly research, we offer **more than 90 recommendations**. The conclusion is simple: a different way of 'doing integration' is possible.

www.refufam.be

[Introduction](#) (ENG)

[Introductie](#) (NL)

[Introduction](#) (FR)

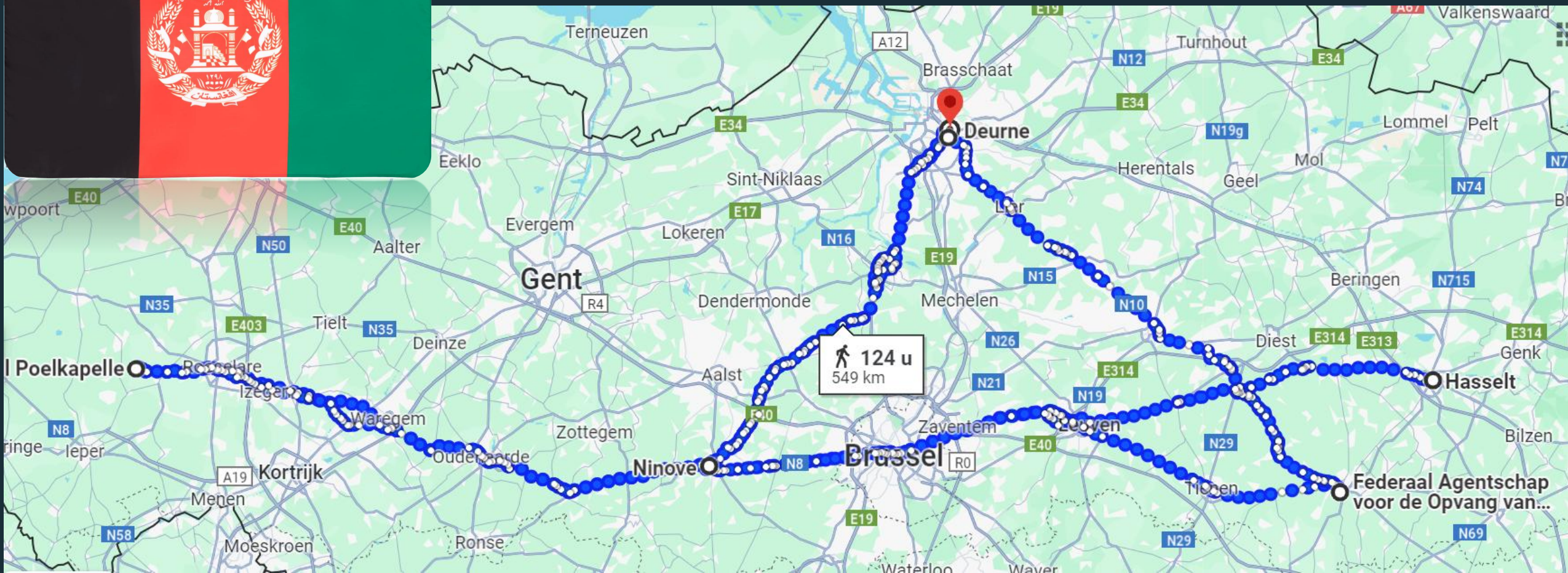

Bevindingen

BARRIERES EN TRAJECTEN TOT INCLUSIE

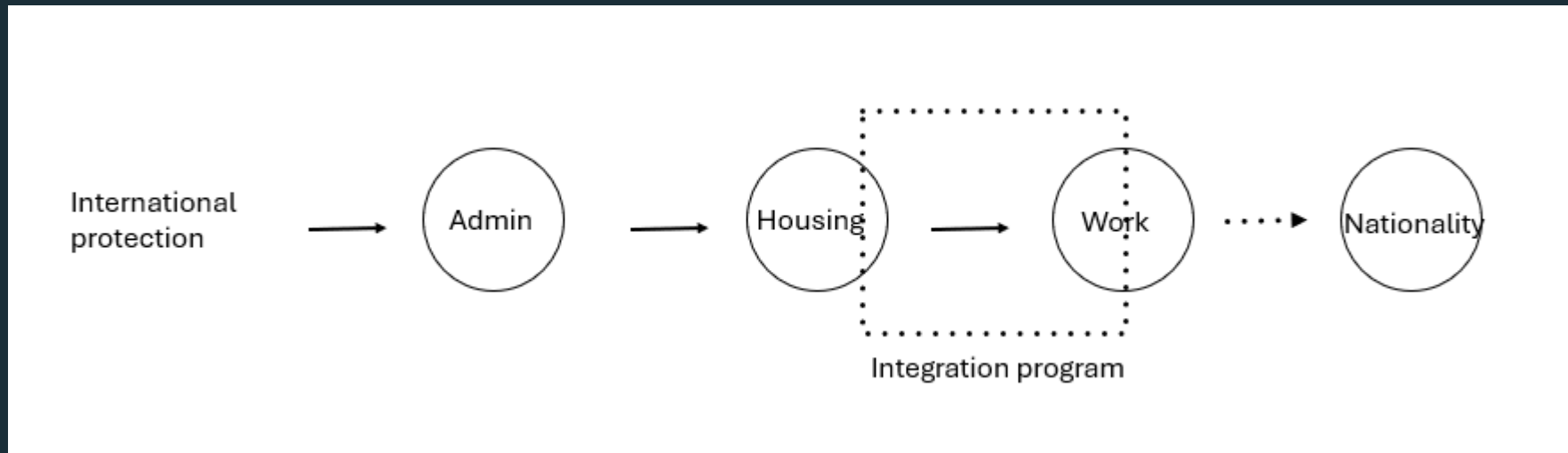

1. Geen lineaire trajecten

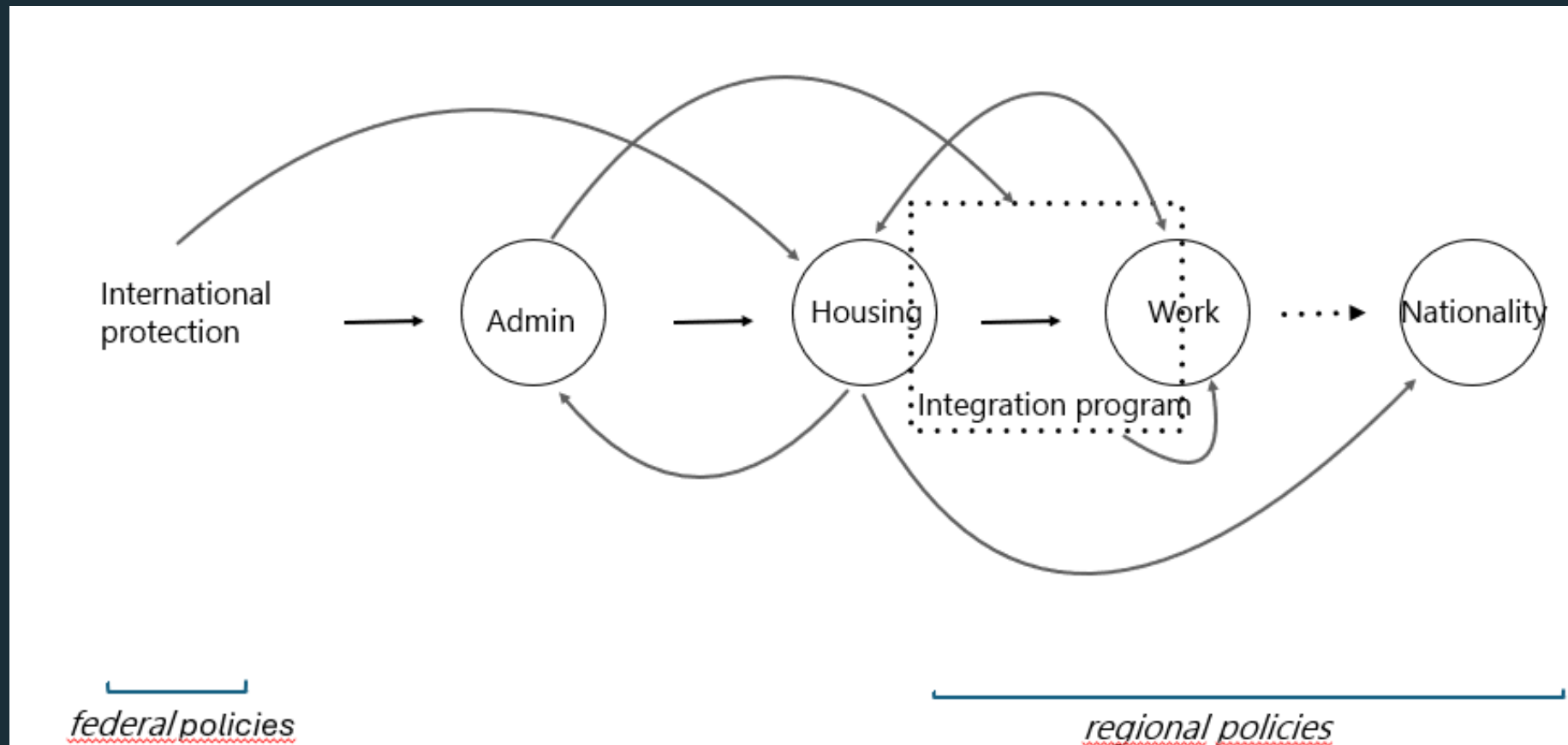
1. Geen lineaire trajecten

Wat men veronderstelt ...

1. Geen lineaire trajecten

Versus wat het is in de werkelijkheid:

1. Geen lineaire trajecten

- Cruciale periode vóór opstart inburgeringstraject
- Weinig integrale ondersteuning op cruciale momenten:
  - Wonen
  - Continuïteit van begeleiding na verhuis
  - Administratie en registratie: inburgering, onderwijs, werk,...
  - Gezinshereniging

2. Degelijk wonen als startpunt

Dochter: [Toen we in de noodwoning woonden] we moesten elke week naar OCMW gaan om te zoeken naar huizen. We hadden wel die stress, want ik moest altijd bellen naar die huizen, want ik wil op deze dag een afspraak en ik moest altijd meegaan met mijn ouders naar die huizen, en ik kwam echt zo laat thuis. En dan moest ik studeren voor school, want ik had toetsen. We zijn elke keer naar die huizen gegaan en ik moest praten en uiteindelijk die huizen gingen toch niet, dus dan kregen we weer een andere klap.

Moeder: Ja, wij bijna een jaar zoeken, met de trein, met de bus en zo, veel problemen, veel stress. (...) ik ga naar de huisbezoek daarna iemand anders zijn keuze, alles gedaan papieren en dan Andere kiezen, veel stress ja. (...) Al 7 jaar gekomen in België, en nog altijd stress, stress, stress (...). Daarna als ik werken, daarna nationaliteit in België, dan is goed, dan beetje minder stress.

2. Degelijk wonen als startpunt

In die studio, daar regende het binnen. Mijn kinderen werden er ziek van. Elke maand moest ik naar het ziekenhuis met het kindje. Elke maand. En naar de les. Bijvoorbeeld: ik leerde drie jaar, maar ik kon niet elke dag goed leren, want ik had te veel problemen met mijn huis. En daardoor kon ik dan weer niet slapen. Dus ik ging naar school, maar ik was uitgeput. (Eritrese moeder)

3. Labyrint van de bureaucracy

Geen hulp bij:

- Zoeken van nieuwe school
  - Dagopvang voor meerderjarig kind met beperking
  - Overdracht mutualiteit
  - Administratieve ondersteuning
- Moest opgevangen worden door buddy

- Gebrek aan integrale en taaltoegankelijke ondersteuning
- Focus op lokaal sociaal- en welzijnsbeleid, maar gezinnen verhuizen veel
- Gebrek aan transitie en regels daartoe bij verhuis
- Voelt bijna aan als 'her-migratie': verlies aan tijd en integratie hangt af van toevallige ontmoetingen
- Groot verschil in ondersteuning tussen lokale besturen en contexten
- Inclusie loopt vertraging op

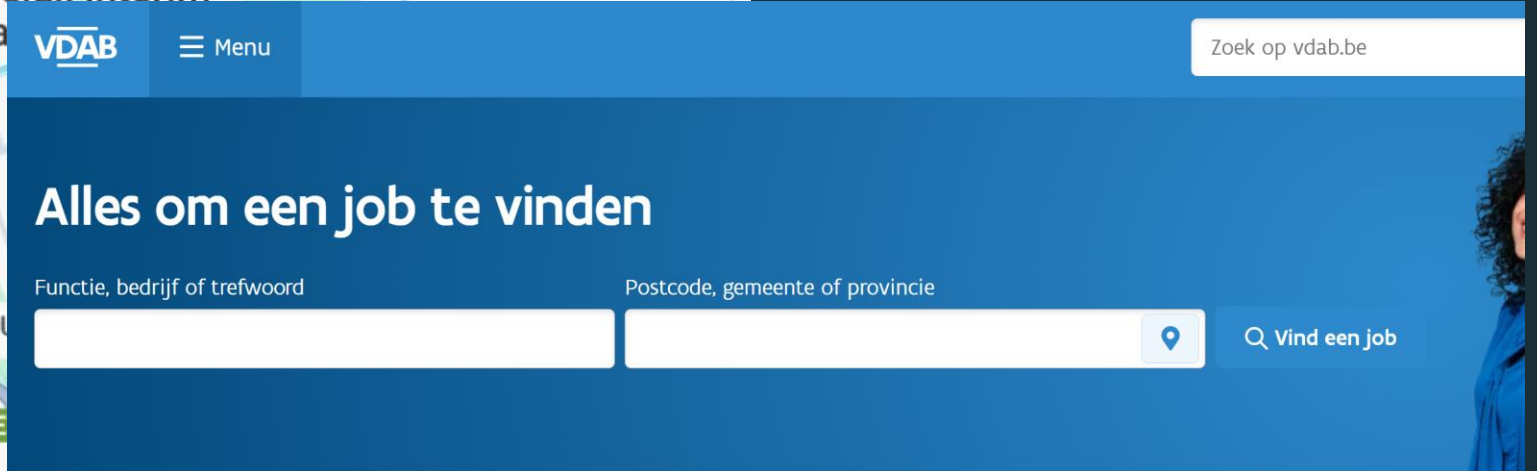
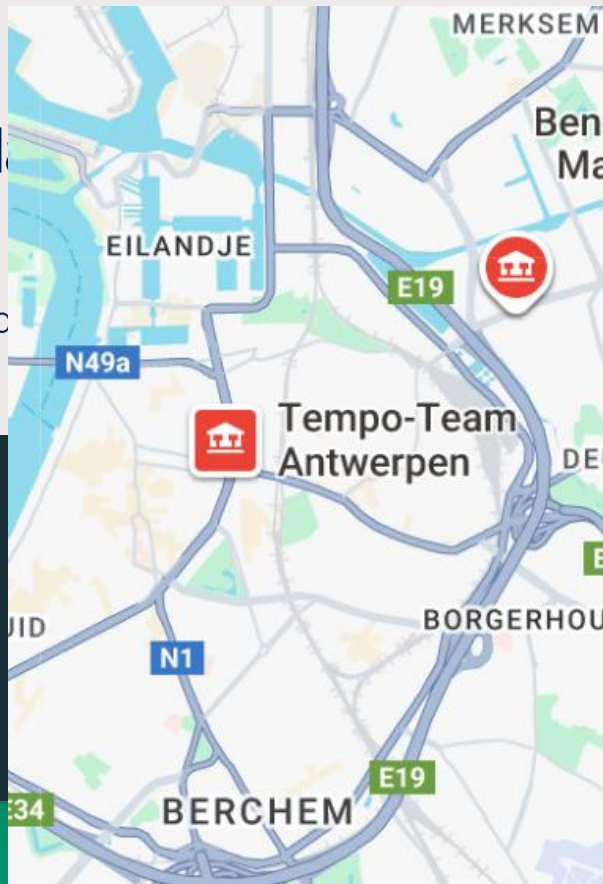

4. Werk en taal – taal en werk

Ga aan de slag
VDAB

En match de juiste job

CV: Curriculum Vitae Sjablonen

CV Maken met beste Voorbeelden

Gaurav Singla

Ontworpen voor iPad

★★★★★ 4,7 • 60 beoordelingen

Gratis · Biedt in-app aankopen

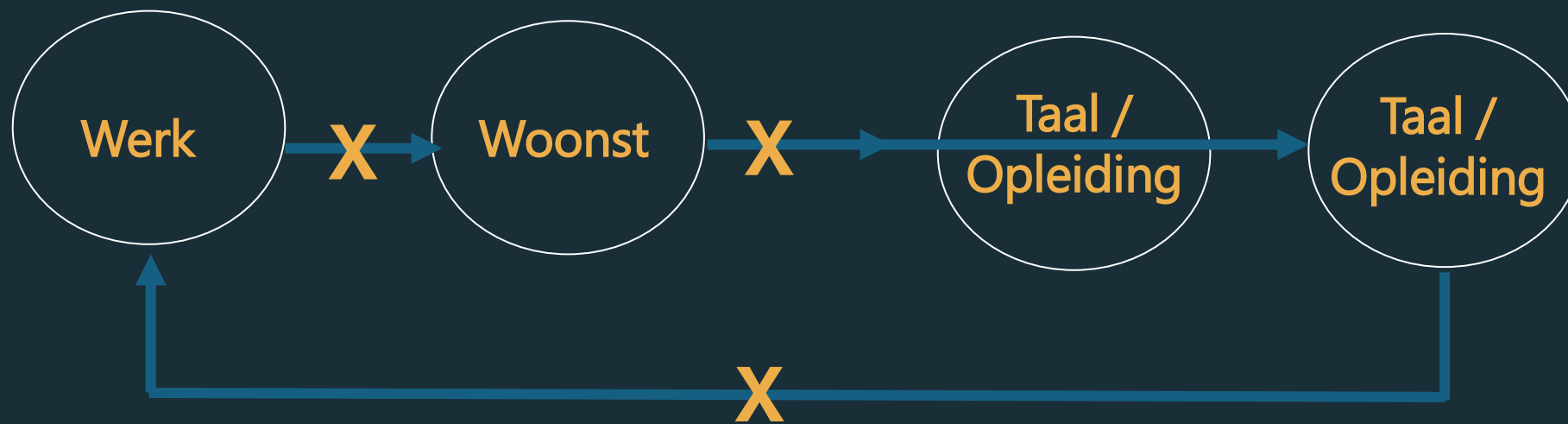
4. Werk en taal – taal en werk

Mijn mama heeft nog steeds stress, want die ID-kaart wordt maar verlengd voor zes maanden. En ze zeggen dat mijn mama moet werken, en ze wil graag werken (...). Dus het gemeentehuis zegt van als we die kaart nog steeds willen, dan moeten we gaan werken.

→ Vaak focus op snelle, oppervlakkige activering ipv duurzame tewerkstelling

→ Tussentijdse conclusie: wonen/ werken/ taal

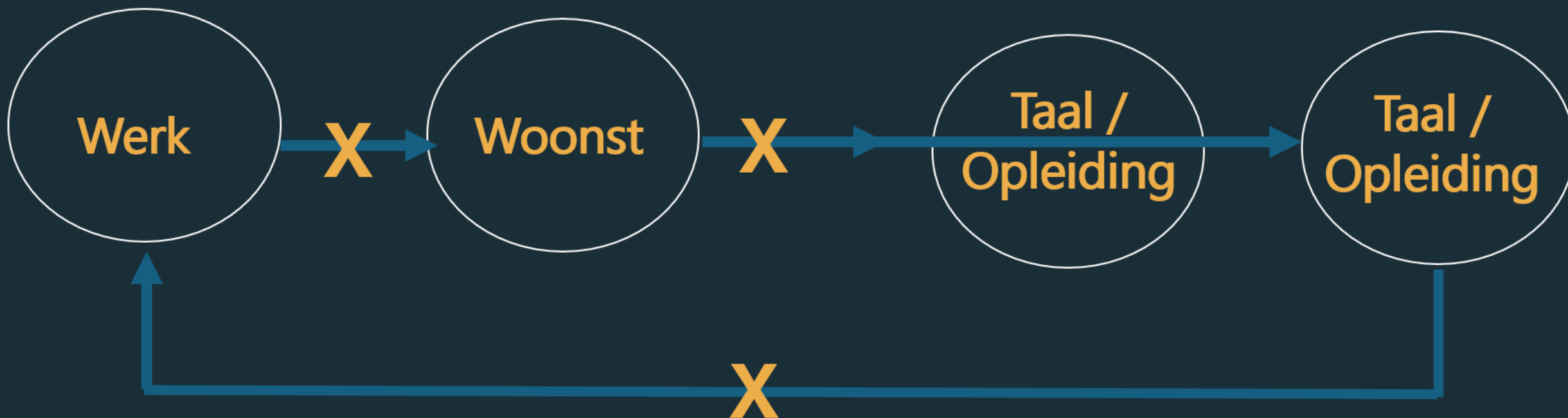
“Ik begon met de opleiding, ik deed de eerste module, de tweede module, de derde zouden we beginnen, maar de woonsituatie thuis was verschrikkelijk, dus ik moest alles achterlaten, alles [...] En de supervisor zei tegen me “Ik zie dat het te zwaar voor je is, [...] het is beter dat je eerst accommodatie vindt, want als je accommodatie vindt, zul je in staat zijn om te ontspannen.”

Congolese moeder (interview 29.09.2022)

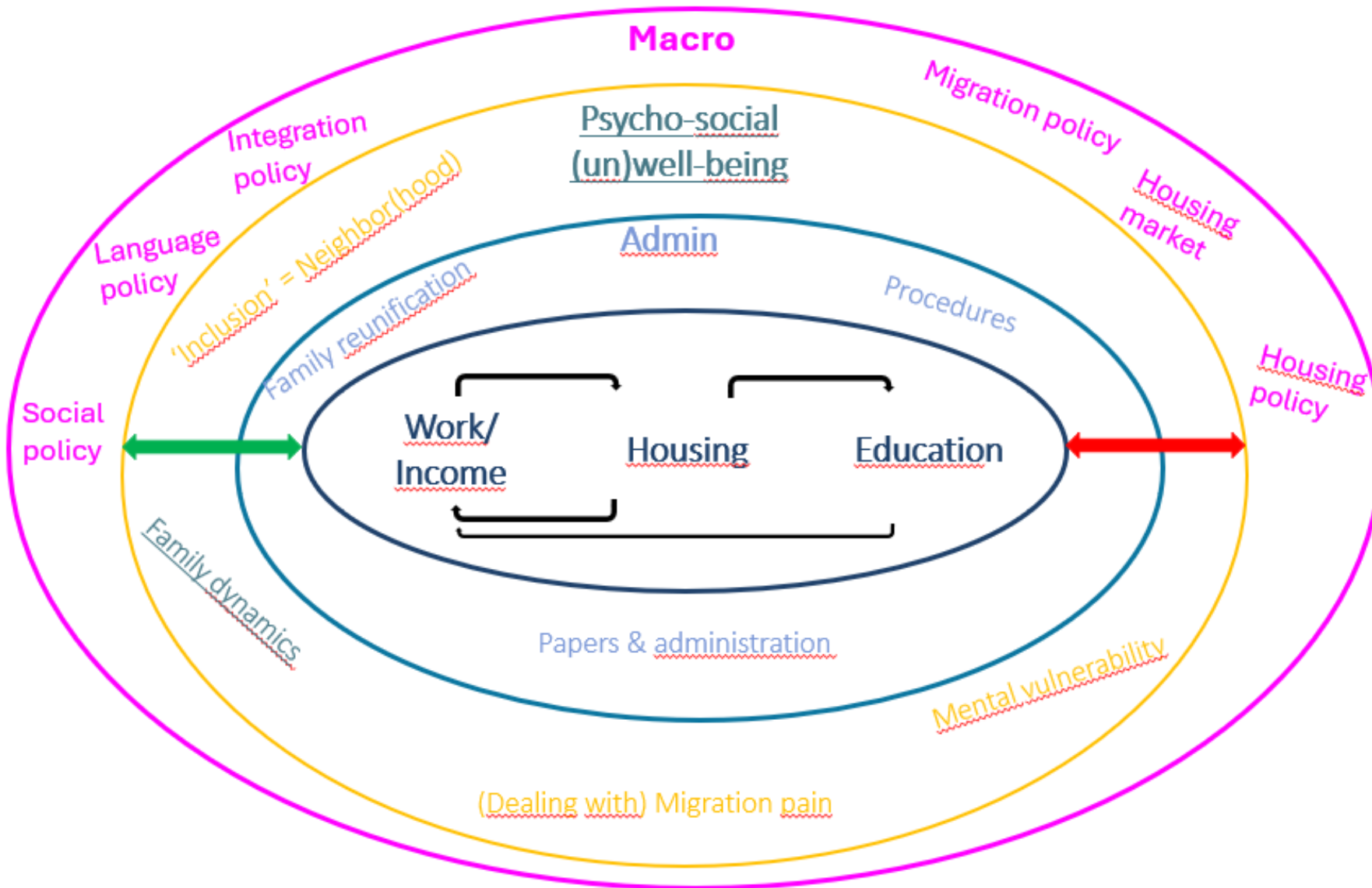

→ Tussentijdse conclusie: wonen/ werken/ taal

“Ik heb niet genoeg armen om aan te duiden waarmee ik eerst moet starten na de asielprocedure: een school zoeken voor de kinderen, alles regelen qua administratie en verzekeringen, een woning vinden, werk zoeken, of de taal leren.” (Afghaanse papa)

5. Impact op welbevinden en inclusiemogelijkheden

5 'MIGRATIEPIJN', NABUURSCAP EN WELZIJN

Mieke Groeninck, Louise Carlier,
Dirk Geldof, Pascal Debruyne,
Robin Vandevoordt, Ilse Derluyn

5. Impact op welbevinden en inclusiemogelijkheden

- 'Hysteresis'

Ik hou van Turkije. Ik hou van Istanbul. Ik ben triest [omdat we er weg moesten]. Maar ik zei [aan mijn gezin]: wij waren dood in Turkije, en dan waren wij opnieuw geboren hier. (...) Maar jammer genoeg zonder papa, zonder mama. Als je een mama of een papa hebt, ze kunnen [je] hun talen leren, ze kunnen [je] alles leren. Hoe kan je wandelen? (...) [Maar] toen ik hier kwam, wist ik niets. (...) De eerste zes maanden, dat was heel belangrijk voor alles. [Maar] Zoals ik zei, je bent als een baby. Je hebt een papa nodig. Je hebt een mama nodig. (Turkse vader)

- Migratiepijn

5. Impact op welbevinden en inclusiemogelijkheden

Migratiepijn blijft heel lang [duren]. [Met migratiepijn] bedoel ik alles wat je in je migratieproces pijn heeft gedaan: onderweg, je familie verlaten, je netwerk, je vrienden verlaten en onderweg de moeilijkheden die je hebt gezien en dat je in het gastland de moeilijkheden die je hebt ervaren in het opvangcentra.

En ook de mooie dingen natuurlijk, het netwerk dat je hebt gemaakt, dat blijft ook bij jou. Mensen die bij jou staan, dat vergeet je nooit, bijvoorbeeld in het opvangcentrum hebben wij wel kennisgemaakt met mensen en we zijn nog altijd vrienden. Dat is ook de migratiepijn die je deelt en ook je integratieproces hier. (...) Je hoort bijvoorbeeld dingen van vluchtelingen en dat brengt je dan terug naar jouw verhaal. Die pijn is iets dat blijft heel lang, ik ken mensen die al 30 jaar hier zijn en zij voelen nog altijd die pijn. (...)

Voor mij was dat een gedwongen vertrek en ik moest gedwongen mijn emotionele bagage achterlaten, mijn familie en vrienden achterlaten, mijn huis en dan hier van nul terug beginnen. (...) Als een kind, ja, en een kind zonder naam, zonder ouders, zonder land, zonder identiteit, niks. Dat is supermoeilijk. Als je een kind met ouders [bent] en een identiteit met naam [hebt], is gemakkelijker om te kunnen leven... Maar als een kind zonder niks is heel moei lijk. Daar is – denk ik – het grootste deel van de migratiepijn dat bij iedereen blijft. Vooral bij alleenstaande mensen die zonder familie of vrienden naar hier komen... (Afghaanse vader)

5. Impact op welbevinden en inclusiemogelijkheden

- Migratiepijn:
  - Migratiewonde
  - Structurele moeilijkheden na aankomst: asielpolitiek, asielcentrum, en alles daarna
  - Angsten en onzekerheden (communicatie-angst)
  - Gevoel onwelkom te zijn
- Belang van familie

5. Impact op welbevinden en inclusiemogelijkheden

[Tijdens onze eerste periode in België], wij moesten een kracht krijgen, wij moesten werken, ja, wij moesten tussen elkaar... vooruithelpen, de hele familie. Als ik hier alleen ben, misschien kan ik niet werken, kan ik niet studeren met Nederlands, misschien kan ik dat niet. De familie is heel belangrijk [om te motiveren]. (...) Ja, [met] kinderen is het beter. (...) Je moet zo voelen, mijn kinderen moeten in een mooi leven groeien, dus ik moet extra (...) werken, extra je best doen. En een voorbeeld is zeer belangrijk, ik moet een voorbeeld zijn ook. (Turkse vader)

Strengere regels van kracht voor gezinshereniging in België

POLITIEK

HANIS KLUIJG TECHT/APA/AFP via Getty Images

FC

Door Florian Callens

Gepubliceerd op Maandag 18 augustus 2025 om 15:31 • 2 weken geleden

5. Impact op welbevinden en inclusiemogelijkheden

6. Van mensen en plaatsen

- 6.1 Verschillende milieus, verschillende vormen van ondersteuning
- 6.2 Waar kunnen gezinnen terecht?
- 6.3 Hoe krijgen families toegang tot ondersteuning?
- 6.4 Het onevenwicht tussen informele en formele ondersteuning
- 6.5 De nood aan formele ondersteuning

6 VAN MENSEN EN PLAATSEN

Louise Carlier, Mieke Groeninck,
Mathieu Berger, Dirk Geldof,
Pascal Debruyne, Giacomo Orsini,
Robin Vandevoordt

5. Impact op welbevinden en inclusiemogelijkheden

- Nabuurschap

Wij wonen in [gemeente X], een beetje een chaotische plaats. Niet chaotisch, maar een groot appartement. Vijftig jaar [oud]. En meestal oude mensen wonen [hier]. Dus we zijn mooi omringd. Wij wilden een beetje... Wij dachten een beetje met onze mentaliteit: “Oké, we zullen vrienden vinden [worden] met onze burens. Dus in het begin... tijdens Kerstmis of andere feesten, mijn vrouw, zij is echt goed in de keuken, [heeft] speciale dingen gemaakt, en ik heb aan enkele mensen aan geboden, maar zij waren echt verbaasd. Zij vragen waarom. Maar het is een feest en wij willen het... (lacht)... En ik heb gevraagd aan mijn vrienden, waarom die mensen, zij [zijn verrast?].... Er was ook, een man en zijn vrouw... kan niet zien. Blind. Ik heb iets aan haar aangeboden. Maar zij begreep het niet. Waarom bren gen wij iets in die tijd? Zij weet eigenlijk niet. Ik heb mijn vriend gevraagd waar om [is het hier] zo. Hij zei: “Hier is het een beetje anders. Misschien hebben ze gedacht dat jullie willen ook iets van hen.” Ik weet het niet. Maar nu, we hebben een beetje begrepen. [Het heeft] een beetje tijd nodig. Maar [nu] met onze burens, wij hebben heel goeie contact. In dezelfde verdieping zijn we [met] vier [in nauw contact]. Ze zijn echt heel aardig, Bernard en zijn vrouw Marianne. Het gaat echt goed. (Turkse vader)

Conclusie van bevindingen

De normalisering van superdiversiteit blijft omstreden: Door het anti-migratiediscours achterna te lopen in plaats van meer empowerend in te zetten op inclusie, zet men net het draagvlak verder onder druk

- Het leidt niet tot een substantiële daling van immigratie
- Het versterkt het wij-zij-denken
- En het zet het draagvlak verder onder druk, al of niet voor politiek gewin
- Het vertraagt en bemoeilijkt integratie

(Dirk Geldof, okt 2025)

→ Onze beleidsaanbevelingen

Het huidige asiel- en integratiebeleid is contraproductief

DIRK GELDOF · PASCAL DEBRUYNE · MIEKE GROENINCK · ROBIN VANDEVOORDT
Auteurs van 'Vluchtelinggezinnen na erkenning' (Acco, 2025)

België heeft vandaag het strengst asiel- en migratiebeleid ooit, pocht minister Anneleen Van Bossuyt (N-VA). Ondertussen blijft de opvangcrisis aanslepen en zien we een steeds meer contraproductief beleid, dat de inclusie van vluchtelingen bemoeilijkt in plaats van ondersteunt.

De extreemrechtse Geert Wilders liet begin juni 2025 de Nederlandse regering vallen omdat ze het asielbeleid niet verder wou afbouwen. Pijnlijk daarbij was hoe Wilders in zijn argumentatie naar België verwees, waar de regering-De Wever het asielbeleid wél wil afbouwen. Laat dit even doordringen ... De federale regering besliste eerder al de ondersteuning voor Lokale Opvanginitiatieven (LOI's) te stoppen. Fedasil zou het tegen 2029 moeten stellen met minder dan één vijfde van zijn huidige federale dotatie en de regering wil het aantal opvangplaatsen tot

één derde reduceren. Ondertussen blijft de opvangcrisis realiteit. Fedasil en de Belgische overheid zijn in de voorbije vier jaar al ruim 10.000 keer veroordeeld omdat ze het recht op opvang van asielzoekers niet respecteren. Ruim 3.000 asielzoekers wachten vandaag op opvang. Zo organiseert de Belgische overheid mee de dakloosheid in Brussel. Het regeerakkoord voorziet ook om het leefloon van subsidiair beschermden te verlagen, tot een zogenaamde 'integratietegemoetkoming'. Verder maakte deze regering ook gezinshereniging van erkende vluchtelingen moeilijker, zeker voor subsidiair beschermden. België heeft zo vandaag het strengst asiel- en migratiebeleid ooit, pocht minister van Asiel en Migratie, Anneleen Van Bossuyt (N-VA). De coalitiepartners zwijgen instemmend.

CONTRAPRODUCTIEF BELEID

Helaas klopt het dat België nog nooit zo streng is geweest voor vluchtelingen. Bovendien neemt deze regering het voortouw in een race-to-the-bottom tussen EU-lidstaten om asiel en migratie moeilijker te maken. Het discours over vluchtelingen wordt daarbij steeds meer ontmenselijkend: internationale (mensen)rechtsregels wijken

Aanbevelingen

BARRIERES EN TRAJECTEN TOT INCLUSIE

1. Integrale dienstverlening

Is de beleidsruimte er om aan integrale dienstverlening te werken?

- Integraal case management
  - Faciliteren ook voor de start van inburgeringstraject (vacuum)
  - Verankeren door bv trajectbegeleiders – bv op basis van ‘kwetsbaarheidsbarometer’
  - Proactieve opvolging – ook bij verhuis of schoolwissel
- Brugfiguren, toeleiders en buddywerking structureel maken: investeer in professionele brugfiguren
- Taaltoegankelijkheid: meertalige tools voor uitleg over rechten, procedures, te volgen stappen bij relevante dienstverleners (OCMW, VDAB, mutualiteiten, zorgverleners, scholen)
- Versterk samenwerking met scholen en eerstelijnsactoren – ook zeker bij transities
- Breng knelpunten in kaart en doe iets met signalering

2. Wonen

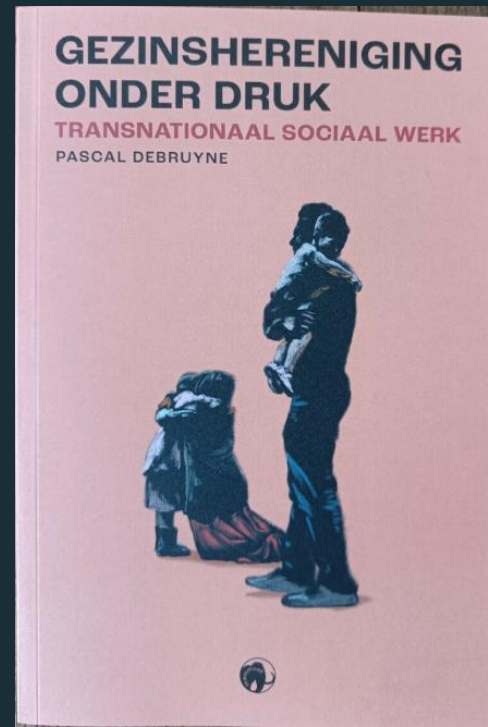
- Aandacht voor nood- en doorstartwoningen aan sociale huurprijzen
- Integrale aanpak armoede & wonen, met regierol stad
- Ketenzorg: “één gezin, één plan” logica
- Engagement tegen discriminatie op de huurmarkt, o.a. via praktijktesten
- Goede praktijk: connecties met verhuurders, meet en greet, huurportfolio
- Tijdige toegang tot installatiepremie
- Interestvrije leningen voor huurwaarborg
- Melding Tijdelijk Wonen

“Een stabiele thuis creëren is één van de belangrijkste stappen” (p43)

3. Gezinshereniging

- Vereenvoudig de procedure door aanvraag in België mogelijk te maken
- Proactieve gezinsondersteuning tijdens én na gezinshereniging
- Integrale begeleiding gezinnen
- Samenwerking met CAW?
- Investeer in woonondersteuning
- Stimuleer OCMW's om huurwaarborg voor te schieten
- Sta voogden toe om tot zes maanden na GH ondersteuning te bieden

4. Taal

- Verlaag taaldrempels in eerste jaar na erkenning (PB9)
  - Informerende groepssessies in contacttaal
  - Opleiding taaltoegankelijk communiceren met anderstaligen
- Werk barrières tot taalverwerving weg
  - Gratis kinderopvang voor ouders, i.h.b. anderstalige moeders
  - Ondersteuning psychosocial welzijn
  - Wonen en gezinshereniging

5. Werk en onderwijs

- Duurzaam én snel werk (PB7)
  - Activeren op lange termijn: ruimte voor opleiding
  - Toeleiding op maat van opleidingsniveau en aspiraties
  - Promoten van gesubsidieerde loopbaanbegeleiding onder werkende nieuwkomers
  - NodO+ bevorderen
- Onderwijs
  - Flexibele leertrajecten in OKAN (SO/2024/02), volwassenen-onderwijs en in toeleiding naar arbeidsmarkt

Met andere woorden

Nood aan andere manier van kijken:

- Dat durft benoemen dat West-Europese landen vandaag immigratiesamenlevingen zijn & steeds superdiverser zullen worden
- Dat durf uitleggen dat er geen ‘vluchtelingen crisis’ is, maar dat asielmigratie normaal en structureel is in wereld met conflicten (en rijkdomsverschillen)
- Dat problemen op een verbindende manier wil aanpakken: **heel veel van onze aanbevelingen zijn nuttig voor héél véél mensen, nieuwkomer of niet**
- Dat beleid wil baseren op wetenschap en niet op een buikgevoel

(Dirk Geldof, okt 2025)

Met andere woorden

Achille Mbembe on Spivak, *Can the subaltern speak?*

“It’s not only about having a voice, but to be heard when one speaks.”

Achille Mbembe on Mudimbe’s, *reprendre*:

“Let’s give ourselves the possibility of starting anew; on an entirely different basis. No longer on the basis of a politics of separability, but on the basis of inseparability.”

(Achille Mbembe, KU Leuven, 27/11/2025)

Meer?

- <https://refufam.be/policy-briefs/>
- Boek te verkrijgen of downloaden via:
<https://kcgezinswetenschappen.odisee.be/vluchtelingengezinnen-na-erkenning>

